

Sosiaalialan opintopäivät: ajankohtaista edunvalvonnasta

4.11.2016

Kilpailukykysojimus kuntasektorilla

Kunta-ala

- Neuvottelutulos saavutettiin 30.6. ja sillä toteutettiin kikyn mukaiset rakenteelliset muutokset
  - Työajan pidennys 24 h/vuodessa
  - Paikallinen sopiminen
  - Lomarahojen määräaikainen leikkaus v. 2017 – 2019
- Voimassaolo 1.2.2017 – 31.1.2018, paitsi erillinen lomarahasopimus 30.9.2019 saakka
- Tarkempia ohjeita tulossa lähiviikkoina yhteisessä yleiskirjeessä

Työajan pidentäminen

- Viikoittaisia työaikoja pidennetään (ja ylityökynnys nousee) 30 minuutilla kaikissa KVTES-työaikamuodoissa (pl. perhepäivähoitajat)
  - 38:15 => 38:45, jaksotyöajassa vastaavasti 30 minuutilla per viikko
  - Arkipyhälyhennyksen arvo
    - 7:39 => 7:45 jaksotyö ja yleistyöaika
    - 7:15 => 7:21 toimistotyöaika
    - 7:24 => 7:30 keskimäärin 37 tuntia viikossa -työaika
  - Lähtökohtana pidennys ensisijaisesti kokonaisina päivinä käyttäen KVTES:n voimassaolevia jakson pituuksia; myös paikallinen sopiminen pidemmistä tasoittumisjaksoista mahdollinen
- Erityiskysymyksiä: poikkeusluvan mukainen työaika, osa-aikatyö

Lomarahojen leikkaus

- Lomarahoja leikataan lomavuosina 2017 – 2019
  - Lomarahaa leikataan 30 % julkisen sektorin organisaatioissa (kunta, valtio, kirkko, Kela, Keva ja Suomen pankki)
  - Koskee myös lomakorvauksen yhteydessä maksettavaa lomarahaa, jos työsuhde päättyy 1.2.2017 tai sen jälkeen
  - Ratkaisevaa työsuhteen päättymisajankohta, ei lomakorvauksen maksamisajankohta

Paikallinen sopiminen

- Paikallinen sopiminen säilyy käytännössä ennallaan
  - Kuntasektorilla voi jo nyt sopia paikallisesti lähes kaikesta
  - Laadittiin yhteinen ohjeistus nykyisten määräysten pohjalta: kannustetaan paikalliseen sopimiseen myös taloudellisesti vaikeina aikoina
  - Koska paikallinen sopiminen ei lisääntynyt KVTES:n piirissä, ei myöskään luottamusmiehen asemaan tullut muutoksia
  - Edelleen voimassa Tehyn valtuuston linjaus, jonka mukaan lomarahoja ei vaihdeta vapaaksi

Työaikapankki

- Työaikapankki
  - Uusi pykälä KVTES:iin (III luvun 32 §), jonka mukaan asiasta sovitaan paikallisella sopimuksella
  - Työaikapankkiin liittyminen on työntekijälle vapaaehtoista
  - Lisäksi laadittiin yhteinen muistio paikallista sopimista varten; osa asioista jää tarkempien ohjeistusten varaan (esim. työaikapankkivapaan käyttäytyminen sairastumistilanteessa)
  - Tehyllä omat työaikapankkiohjeet, jotka päivitetään

Kilpailukyksopimus yksityissektorin sopimuksissa

Työehtosopimukset ja sopimuskausi

- Tehyn sopimuksista kikyssä mukana Terveyspalvelualan tes, Yksityisen sosiaalipalvelualan tes, Ensihoitopalvelualan tes, Avaintyönantajat AVAINTA ry:n tes, Työterveyslaitoksen tes
  - Hammaslääkäreiden työnantajayhdistyksen tes ja Plus Terveys Oy:n tes, YTHSTES ja SEURE vielä kikyn ulkopuolella
- Kiky sovittu vuodeksi ajalle 1.2.2017 – 31.1.2018
- Sopimuskaudella ei toteuteta palkankorotuksia

Työajan pidentäminen

- Kaikissa Tehyn (tai TSN:n) sopimuksissa työajan pidennys toteutetaan lisäämällä viikoittaiseen työaikaan 30 min.
  - Samalla ylityöraja nousee
  - Poikkeuksena TTL, jossa työntekijä valitsee toteuttamistavan työajan pidentämisen, arkipyhien tai lomapäivien poistamisen vaihtoehtoista
- Kuukausipalkkaisilla osa-aikaisilla työaika pitenee osa-aikatyön suhteessa täyteen työaikaan
  - Tapauskohtaista harkintaa vrt. mitä sovittu työsopimuksessa

Kriisilauseke

- Kriisilauseke, jolla voidaan poiketa työehtosopimuksen määräyksistä, jos käsillä on poikkeukselliset taloudelliset syyt ja työnantajalla olisi tuta-peruste irtisanoa työntekijöitä
- Sopijapuolina luottamusmies ja työnantaja, sos.tes edellyttää vielä yksittäisen työntekijän hyväksyntää
- Määräykset, joista voidaan poiketa:
  - lomarahen vaihtaminen vapaaksi, maksuajankohdan siirtäminen, lomarahen suuruus. Lisäksi lisistä voidaan vähentää enintään puolet (tp-tes)
- Sopimus enintään vuoden määräajaksi kerrallaan, irtisanottavissa jos yrityksen tilanne paranee
- Koskee vain tp-tes:sta ja sos.tes:sta, muihin ei tehty!

Paikallisen sopimisen lisääminen

- Sos.tes: paikallisen sopimisen määräyksiä selkeytettiin, esim. kaksiporaisuus paremmin esille
  - Jaksotyössä mahdollista sopia 15 h työvuorosta
- Tp-tes: mahdollisuus sopia yleistyöajassa 13 h:n työvuorosta ja jaksotyöajassa 15 h:n työvuorosta
- Lisäksi sovittu mahdollisuudesta ottaa työaikapankki käyttöön terveystalouden, ensihoitopalvelualan, ja yksityisen sosiaalipalvelualan työehtosopimuksissa
  - AVAINTES:n jo olevaa työaikapankkia selkeytettiin

Parannukset luottamusmiehen asemaan Tp-tes ja ensihoitopalvelualan tes

- Kokonaan työstä vapautettu PLM (800 edustettavaa)
- Luottamusmiehelle ehdokas- ja jälkisuoja
- Luottamusmieskoulutus työaika
- Luottamusmiesajan merkitseminen työvuoroluettelo
- Tiedonsaantioikeuksiin laajennuksia ja parannuksia
- Työryhmä, jonka tehtävänä on selvittää ajankäyttötaulukon muuttamista siten, että se vastaa yritysten kokoa ja edustettavien työntekijöiden määrää

Parannukset luottamusmiehen asemaan Yksityisen sosiaalipalvelualan tes

- Ajankäyttötaulukko mitoituksessa oleville LM:lle
- Työstä vapautettu PLM (801 edustettavaa)
- Luottamusmiehen koulutusoikeus 6 päivää vuodessa
- Varaluottamusmiehen koulutusoikeus 3 päivää vuodessa
- Luottamusmieskoulutus on työaika
- Täsmennyksiä tiedonsaantiin, mm. TT:n työyksiköt, määräaikaisten sopimusten perusteet, osa-aikaistetut, tiedonsaanti paikallinen sopiminen
- Alueelliset luottamusmiehet

Edunvalvonta sote-uudistuksessa

Miten Tehy vaikuttaa?

- Erityisesti taloudellisen edunvalvonnan osalta:
  - Tehy mukana VM:n henkilöstöpoliittisessa työryhmässä (ministeriöt, KT, palkansaajajärjestöt) ja palkkaharmonisaatiotyöryhmässä (samat osapuolet)
  - Sote- ja maakuntauudistuksen vaikutuksista ja toteutuksesta neuvotellaan KT:n kanssa: miten voidaan tukea muutoksen läpivientiä
  - Paikallisesti tärkeää, että Tehy on mukana muutosta valmistelemissä työryhmissä!

Mitä erityisesti huomioitava?

- Henkilöstön siirtymisen olisi tapahduttava liikkeen luovutuksella
  - Ongelmana tulevaisuudessa tapahtuvat ta-vaihdokset
- Palvelussuhteen ehdot olisi harmonisoitava nopeasti uusissa työnantajayksiköissä
  - Palkkausjärjestelmät, palkat, paikalliset sopimukset...
- Hoitotyön johdon ja esimiesten rooli olennainen
  - Miten ja kuka päättää soten resurssien käytössä jatkossa
  - Henkilöstön tukeminen ja ohjaaminen muutoksessa

Sopimusjärjestelmä sotessa

- Yli puolet siirtyvästä 220.000 henkilöstä on koulutettua hoitohenkilöstöä
  - Käytännössä koulutettu hoitohenkilöstö toteuttaa sote-uudistuksen: pysyykö sote-laiva pinnalla vai uppoaako se...
  - Tämä on huomioitava maakuntien (ja palvelulaitosten sekä yhtiöiden) uudessa sopimusjärjestelmässä
  - Koulutetulle hoitohenkilöstölle on siis saatava oma sopimus, jolla voidaan paremmin vastata henkilöstön ja palveluiden tarpeisiin (palkkausjärjestelmä, työaika...)
- Varhaiskasvatus jää kuntiin: Tehy huolehtii jäsentensä edunvalvonnasta myös siellä

Muuta ajankohtaista

Eläkeuudistus 2017

- Eläkeuudistus astuu voimaan 1.1.2017
- Kaikkien eläkeikä nousee portaittain (3 kk/vuosi), myös ammatilliset eläkeiät
  - Palkansaajajärjestöjen voimakkaasta vastustuksesta huolimatta!
- Uusina eläkelajeina osittainen varhennettu vanhuuseläke ja työuraeläke
- https://www.tyoelake.fi/fi/Documents/elakelaskuri_2017.html

Työaikalakia uudistetaan

- Työaikalain kolmikantainen uudistaminen käynnistynyt
  - Tavoiteaikataulu kesä 2017
- Kyseessä lähinnä osittaisuudistus

Kiitos

